

PLAÇA MAJOR

ANY XVIII. Núm 54 revista de cultura i festa. federació colles de castelló. hivern/primavera 2014

BONES FESTES!

MAGDALENA ZOLH
© Nant

Editorial

La Magdalena 2014 la tenim ja a les portes.

La Festa Major de la ciutat ens torna a convocar a tots, just a l'inici de la primavera, i ens disposem a fer festa a tope (cadascú amb el seu matís particular), a participar massivament als actes programats i a mostrar a tothom allò que el poeta Artola va denominar ben encertadament com a "orgull de genealogia".

I enguany no ens falten motius per a procurar esforçar-nos tots al màxim, amb les ganes i la imaginació necessàries per a superar una situació econòmica en què sembla que les retallades i les mancances no s'acabaran mai. Les possibilitats pressupostàries són les que són i caldrà que els col·lectius implicats en la festa aguditzen la seua creativitat i capacitat per a rendibilitzar els migrats recursos disponibles.

Per sort i per la part que ens afecta, la gent de les colles ha demostrat a bastament que disposa de bones reserves d'aquestes virtuts, tant pel que respecta a la creativitat com per saber aprofitar els recursos. Si, a més d'això, som capaços de practicar l'esperit de cooperació a nivell col·lectiu, tenim garantides unes festes excel·lents.

Perquè, no ens enganyem, els diners són molt importants i indubtablement ajuden, però no ho són tot, ni de bon tros. Amb menys diners també es poden fer unes bones festes si ens ho proposem seriosament i treballem per fer-ho possible.

En el número anterior de la nostra publicació, la nova Junta Directiva de la Federació feia una crida a la participació de totes les colles i des de "Plaça Major" volem recordar i repetir aquella crida. La participació i la cooperació de tots i cadascun dels col·lectius federats és essencial sempre, però encara ho és més en el moment i les circumstàncies actuals.

A tot el que hem dit cal sumar que a les festes d'enguany trobarem un parell d'elements nous, com són l'acció (o in-acció) de la nova estructura festera implantada l'any passat per obra i gràcia de la "Llei de Grans Ciutats", i també la desaparició de Canal 9 (aquesta per obra i gràcia de molts anys de gestió nefasta i sectària), amb la consegüent pèrdua de la cobertura que -a la seua manera- feia de les nostres festes. Són novetats que jo no qualificaria precisament com a positives i de les quals caldrà valorar i avaluar l'abast i la intensitat de la seua incidència, cosa de la qual prometem ocupar-nos en el seu moment.

Bona setmana de festes a tothom.

Albert Sánchez-Pantoja

PLAÇA MAJOR

ANY XVIII. Núm 54 revista de cultura i festa. federació colles de castelló. hivern/primavera 2014

Revista quadrimestral

Hivern/primavera 2014

Any XVIII, número 54

Castelló de la Plana (Plana Alta)

Tiratge de 450 exemplars

President José Luis Santolaria Salisa

Director Albert Sánchez-Pantoja i Domínguez

Consell de redacció

Albert Sánchez-Pantoja

Arturo España Marzá

Emilio Regalado Castelló

Eva Edo Gómez

Rosa María Barreda

Joan Josep Trilles i Font

José María Fortanet Blasco

Maria España Novoa

Miquel Gómez i Garcés

Assessor lingüístic Josep Vidal Reboll

Fotos Carmina Beltrán i arxius de Joanjo Trilles

Portada Ana Navarro Piñana

Idea de portada Xipell

Edita

Federació Colles de Castelló

Imprimeix

Gràfiques Color Impres, S.L.U. - Pol. Ind. Fadrell, nau 75 - 12005 Castelló

Dip. Legal CS-80-96

ISSN 1695-5471

Presentació d'originals

Palau de la Festa, carrer del Riu Sella, núm. 1 - 12005 Castelló

<http://www.fedecas@federaciodecolles.com>

Nota

Plaça Major no es fa responsable de l'opinió dels seus col·laboradors en els treballs publicats, ni s'hi identifica necessàriament.

SUMARI

2. **Editorial.** *Albert Sánchez-Pantoja*
3. **Entrevista a José Juan Sidro Tirado.** *Joan Josep Trilles*
6. **Ana Navarro, autora de la nostra portada.** *Maria España*
8. **Magdalena 2014: Actes Oficials Federació Colles de Castelló.**
10. **La foguera de la Magdalena.** *José María Fortanet*
11. **Cavalcada de Reis 2014.** *Rosa María Barreda*
12. **RTVV: Un aparador de les festes.** *Miquel Gómez*
13. **I Lliga de Boli a Castelló.** *Eva Edo*
14. **Fa vint anys.** *Emilio Regalado*
16. **XVI Trobada Veïnal de Dolçaina i Tabal.**
18. **Recuperem la nostra cuina: l'Olla de la Plana.** *Associació Gastronòmica i Cultural iColla*
19. **Saps què?** *Artura España*
20. **V Premis de Narrativa Breu "Josep Pascual Tirado".**
21. **Notícies al voltant de la Federació Colles de Castelló.**
22. **Xafardecolles.**
24. **Crònica Magdalena 2014: Tennis taula/Guinyot/Sopar de representants.**

Amb el suport de la

GENERALITAT VALENCIANA

CONSELLERIA D'EDUCACIÓ, CULTURA I ESPORT

ENTREVISTA A JOSÉ JUAN SIDRO TIRADO (Castelló, 1954)

Per Joan Josep Trilles i Font

Doctor en Ciències de l'Educació, professor d'Ensenyament Secundari, mestre d'Escola, vocal del Consell Municipal de Cultura, membre fundador de la Colla Pixaví, autor de diferents guions de la Galania, particip en textos de diferents presentacions de gaiata, autor de molts escrits en diferents llibrets de festa i altres publicacions, mantenidor dels jocs florals de la Vall d'Uixó el 2007, i moltes altres accions en el món professional i en l'àmbit fester... fruit sobretot de l'edat, dels molts anys que Déu m'ha donat de vida.

JOANJO- Primer que res, qui és José Juan Sidro?

JOSÉ JUAN- Una persona oberta, participativa, comboianta, manegueta, amant de les tradicions, de la cultura i del valencià, de la seua llengua, la del seu poble, Castelló. Amic dels seus amics, company, que no sap dir que no a moltes coses i que sempre porta algun que altre "embolic" entre mans, que estima per damunt de tot el seus, i que tracta de fer tot el que fa de la millor manera que sap, conscient que encara li queda molt per aprendre i que cada dia s'esforça per conèixer i estimar allò que té més a prop, doncs sempre té en ment aquella frase que diu "no s'estima allò que no es coneix"..

J. J.- Parlem de la família, eixe José Juan manifasser que jo conec, ha fet el seu camí amb els seus?

J. J. S.- Si jo sóc el que sóc, amb els meus defectes i les meues virtuts, és, -i sóc conscient d'açò-, gràcies a aquells que hi són al meu costat, principalment la meua família propera, la meua dona i els meus fills que, sempre, directament o indirectament han recolzat totes les meues decisions; sense ells no haguera pogut desenvolupar ni l'aspecte professional ni, molt menys, l'aspecte fester. Ells sempre han estat al meu

costat i junts hem fet un llarg camí. He tingut la sort de tenir una família que ha viscut la festa tant com jo i que han sabut, en moments de desànim, prendre decisions, estar sempre al meu costat, recolzant allò que jo decidia i mai no han tingut una paraula més alta que una altra en qüestions de festa, sempre hem estat en consonància i totes les decisions han estat preses després d'un diàleg fluid, la qual cosa ens ha fet avançar dia rere dia, fins arribar al dia d'avui.

J. J.- Vas estar part de la Junta de Festes, quina és la teua relació amb la festa?

J. J. S.- Aquest va ser un moment decisiu en un període de la meua vida fester. Jo formava part d'una de les Colles capdavanteres de la festa popular a Castelló, el Pixaví, havia estat allà pel 1983 un dels impulsors i fundadors de la Colla. Després als anys 90 del segle passat, essent president de la Junta de Festes l'amic Juan José Pérez Macián, se'm va convidar a formar part d'aquell projecte. Vaig conèixer-lo i vaig pensar que podia aportar alguna cosa, saba nova, una visió més fresca de la festa, i després de comentar-ho a casa, i amb el recolzament familiar necessari, vaig decidir embarcar-me. Van ser quatre anys en què vaig tractar des de la Secretaria de la Junta d'acostar el món fester oficial al poble, vaig compartir bons i intensos moments amb Juanjo primer i Raül Pascual després i dos juntes de festes diferents. D'aquella època guardo molts bons records i amics que encara perduren.

Després de 4 anys, vaig pensar, i seguix pensant, que no era bo perpetuar-se, i que la Junta de Festes calia que es renovara. Jo havia donat molt de mi, era el moment de noves persones i vaig deixar la secretaria, retornant a ser un "fester de a peu", vivint el dia a dia de la cultura del meu poble i de la festa des de la Colla Pixaví, i també com a representant d'aquest col·lectiu a la Federació de Colles, a la vegada que

ENTREVISTA

vaig continuar també com a membre del Consell Municipal de Cultura, càrrec honorífic del qual em sent molt satisfet i des d'on visc la cultura, les tradicions i l'estima pel patrimoni local amb molta, molta intensitat.

J. J.- Quin és realment l'esperit de la Colla "El Pixaví"?

J. J. S.- El Pixaví és una de les colles capdavanteres en molts aspectes, és una associació cultural festera que busca recuperar tradicions, passar-ho bé i fer festa, al mateix moment que participar de les festes fetes per altres col·lectius al llarg de tot l'any, convertint-se a hores d'ara en un referent fester dins els col·lectius de colles al nostre poble.

El Pixaví conforma una petita societat en què a més de buscar integració, es presenta aquella com un medi òptim perquè cadascú a nivell individual pugui trobar el seu sentit dins la societat festera, amb vinculació lliure i igualitària, i sempre en direcció comunitària.

J. J.- Llavors, la teua gent com viu la festa?

J. J. S.- Tractem de viure la festa des del respecte a tots i tot, per això al Pixaví "hi ha gent de totes les tendències" des de creients a ateus, des de polítics a apolítics, de pensament tradicional, conservador fins a persones molt i molt lliberals i, tots, tots, vivim i gaudim de la festa en harmonia. Xalem, donant sentit a la societat festera. Vivim al carrer, fem festa per a nosaltres i per a tots aquells que vulguen compartir-la.

J. J.- Creus que Castelló té les festes que es mereix?

J. J. S.- Home, tots voldríem com més festa millor, però açò no és resposta. Està clar que Castelló ha canviat i molt des d'aquell llunyà 1945 en què van renovar-se les festes i va crear-se l'estructura actual. És veritat que molts i molts actes conformen el programa oficial, és veritat que la Junta de Festes cada dia resta una mica de protagonisme a la festa dels diferents col·lectius, principalment de les Comissions de Sector, perquè programa més actes i a la vegada, és veritat que algunes colles han pres un gran protagonisme fester i han desenvolupat actes molt populars, és veritat també que el Programa Oficial resulta "massa repetitiu"... aleshores pense

que el que falta és imaginació, més que diners, que també, però noves idees, eixir més a veure què "es cou" per altres Comunitats i veure què és assimilable, la novetat és el que crea expectació i, malauradament la festa a Castelló, darrerament és sempre més del mateix. Castelló, al meu parer, es mereix "alguna cosa més", però tal vegada també el que es merequem siguem uns altres gestors...

J. J.- Ets un amant de la pirotècnia, ocupa Castelló el lloc que li correspon en el món pirotècnic?

J. J. S.- Si d'una cosa crec que s'ha de sentir orgullosa la Junta de Festes actual és, sens dubte, de la qualitat que han assolit en els darrers anys els espectacles pirotècnics llançats la setmana de festes. A Castelló entenem de coets, i no només hi ha molta gent que entén de coets, a més a més hi ha una especial atenció des de l'oficialitat perquè aquest nivell no es perdi. Si, sincerament crec que Castelló és una plaça referent pels pirotècnics i "disparar" una mascletà o un castell a Castelló, és tot un honor. El mèrit per descomptat els bons ponents de focs que la Junta de Festes ha tingut en els darrers anys. El diners, com dèiem abans, són importants, però ací ho comprovem, no ho són tot. Si veritablement hi ha unes persones que, a més a més d'entesos, dediquen temps i saben negociar, l'èxit està assegurat.

J. J.- Eres membre del Consell Municipal de Cultura, com veus en l'actualitat la cultura a Castelló?

J. J. S.- El món cultural de la ciutat està viu. Només cal veure la quantitat d'actes que se celebren dia si, dia també, però malauradament la difusió que aquests tenen deixa molt a desitjar. Es treballa i molt en accions puntuals, representacions teatrals, de cinema, poesia... que moltes vegades passen desapercibudes per molts veïns. L'agenda cultura ha estat una bona iniciativa però no és prou, calen noves accions.

D'altra banda el patrimoni històric està prou abandonat, fan falta recorreguts urbans guiats que expliquen allò més significatiu de l'arquitectura, l'urbanisme, la història dels monuments... No és prou "quatre cartells", cal aplicar les noves tecnologies, visites virtuals, l'ús dels telèfons mòbils i descàrregues d'aplicacions... Cal una política cultural més rigorosa en relació a les publicacions, cal gastar-se els diners en elements útils i menys edicions propagandístiques... podem veure models culturals d'altres ciutats semblants a la nostra i comparar... Burgos, Logronyo, Vitòria, i aprendre.

J. J.- Creus que Castelló està culturalment en el mapa actual?

J. J. S.- No, francament crec que no. A nivell autonòmic CulturArts-Castelló no ha aportat aparentment res de nou. L'Espai d'Art Contemporani no és un referent de cap tipus i fins i tot és el gran desconegut pels mateixos castellonencs. L'Auditori crec està desapropiat i el teatre Principal no acaba

ENTREVISTA

d'encertar de ple en la seua programació. El Raval podria tenir una programació estable i les galeries d'art privades cada dia tenen més i més problemes, i les programacions dels diferents museus no aconsegueixen atraure el públic, majoritàriament són sempre programacions minoritàries.

Culturalment hi ha alguna excepció, però Castelló en aquests moments no és, al meu parer, un referent cultural en res.

J. J.- Professionalment ets docent. Com veus l'educació a Castelló a tots els nivells?

J. J. S.- Sempre s'ha dit que l'educació és el futur, i el poble que cuida la seua educació està per tant, afavorint un futur de qualitat. L'educació al nostre país, malauradament ha estat i està massa lligada al Govern, a la política del partit governant. En aquest moment en què estem governats per un partit conservador, la política educativa és conservadora, per la qual cosa, l'educació, que és un dret fonamental, està convertint-se en una mercaderia; la política educativa espanyola, la valenciana i per tant la castellanenca, es decanta per la privatització i el recolzament als centres privats concertats, amb un clima de competitivitat, una retallada dràstica en l'assignació de recursos a l'ensenyament públic, un establiment de rànquings i categories, i una amenaça constant cap a l'ensenyament públic, buscant un estalvi de diners però "passant-se pel forro" la qualitat, amb el deteriorament que açò pot arribar a comportar

J. J.- Creus que les retallades afecten a la festa, la cultura, l'educació...? Què faries per portar endavant tots els projectes?

J. J. S.- Jo no sóc endeví, puc tenir les meues idees, però en realitat per poder portar endavant tots els projectes festers, culturals, educatius... no crec facen falta només diners, fan falta idees, imaginació. Si aquesta, la imaginació, va acompanyada de diners, millor que millor.

Si vols propostes concretes, caldria primar la pedagogia de l'esforç, convertint l'aprenentatge dels alumnes en l'espai privilegiat, en motor del canvi, subordinant els canvis curriculars, enfortint els centres i donant la veu als educadors per poder construir un projecte que ajunte els esforços dels docents, de l'alumnat i de les famílies, desburocratitzar les tasques escolars.

I pel que respecta a la festa i la cultura, primar el bé col·lectiu "al desenvolupament de l'ego personal". Treballar pels altres, per i per a la festa i

la cultura, no pel propi lluïment... Més treballar des de l'ombra, no voler tant de protagonisme i si no em considere amb prou de capacitat, tenir humilitat i deixar pas a unes altres persones que tal vegada ho facen millor que jo.

J. J.- Per anar acabant, estem a punt de les festes de la Magdalena, altres com la Nit de Sant Joan, una festa que amb el suport de tots l'hem reviscolada. Què cal fer amb les altres festes?

J. J. S.- Efectivament Castelló no només és setmana de Magdalena. Castelló és un poble treballador però també fester. Com tu bé dius, Sant Pere, Sant Joan, Sant Cristòfol, Nadal... són festes que també necessiten un suport.

Un suport inicial "oficial" i per tant, competència directa de la Junta de Festes. Calen vocals que treballen tot l'any per enaltir aquestes altres festes de Castelló, que sàpiguen gestionar els recursos assignats oficialment i que busquen altres recursos propis, econòmics i col·laboratius.

Però a la vegada cal implicar altres col·lectius festers i de la mateixa manera que la Federació de Colles ha aconseguit reviscolar la festa de Sant Joan, també altres associacions poden involucrar-se en altres festes.

Un exemple: La Colla Pixaví, i tire cap a casa, des de fa més de 20 anys, organitza el darrer cap de setmana de setembre una festa popular oberta a tots els veïns a l'ermita de Sant Roc de Canet, amb pocs diners i molta imaginació poden fer-se moltes coses...

J. J.- S'ha creat el nou Patronat de Festes, en la revista 51 ja ens donaves la teua opinió però, ens pots resumir en quatre paraules la teua opinió després d'un any de vida?

J. J. S.- Efectivament com bé dius ja vaig donar la meua opinió sobre l'aleshores recent renovat Patronat de Festes. A hores d'ara, no ha passat tant de temps, puc ratificar-me en allò que vaig comentar en aquella ocasió.

Segueix pensant que el control polític i econòmic de les festes és absolut, sever des del propi ajuntament, amb un control descarat per part de l'equip de govern municipal del món fester, i que el programa "oficial" està encotillat, que es fa a caprici d'uns pocs, i que el propòsit de possibilitar que les festes estiguen gestionades directament per homes i dones que les facen possible amb independència de qualsevol altre condicionament, està lluny, massa lluny d'aconseguir-se i que molt han de canviar les coses o anem a més del mateix...

ENTREVISTA A L'AUTORA DE LA PORTADA ANA NAVARRO PIÑANA (NAN+)

Per María España Novoa

Ana Navarro Piñana, de 35 anys i nascuda a Castelló, és l'autora de la magnífica portada del número 54 de la nostra revista "Plaça Major" (edició hivern/primavera).

Hem estat unes hores amb ella i açò és el que ens ha contat.

PREGUNTA: Ana, has fet una portada relacionada amb les nostres festes, però, eres d'eixes persones que viu les festes de la Magdalena intensament?

RESPOSTA: Es pot dir que sí, m'agraden molt les nostres festes fundacionals, vaig a tots els actes possibles que es duen a terme al llarg de la setmana, com la romeria a l'ermita de la Magdalena. També m'agrada visitar els hostals del vi i el de la tapa, alguns actes culturals com concerts, també el pregó i d'altres esdeveniments tradicionals. Acudisc amb gran il·lusió i participe de la festa, cada any, com una més.

P: I què és el que et va inspirar per a la il·lustració de la portada de la nostra revista?

R: El que més em va inspirar per a la realització d'aquesta portada va ser el fet de tenir una oportunitat de representar en conjunt un emblema tan important de Castelló com són les Festes de la Magdalena.

Poder crear una imatge que transmetés la il·lusió que per a mi significa principalment Castelló, encara que mai

no m'oblido de la resta de pobles d'aquesta meravellosa província.

En definitiva, per a mi suposa tot un honor, perquè m'agrada Castelló, les seues festes, la seua cultura i també la seua tradició popular.

P: Ens agradaria que ens contares un poc quina és la teua trajectòria com a artista?

R: Bé, vaig fent exposicions des de l'any 2003, any en què em van cedir un petit recinte de l'IVAJ a la ciutat de València, aleshores feia també obra escultòrica i d'il·lustració. He fet també altres exposicions en sales cedides per l'Ajuntament d'Almassora, també en dues ocasions al Casal de la Dona, ací a Castelló, una altra a Nules i l'última va ser a Caixa Almassora.

El tema de les meues exposicions sempre ha estat molt divers, es pot trobar tant escultura com il·lustració, gravat o còmic. D'altra banda, també he estat alguns anys dedicant-me a fer caricatures i retrats tant per a xiquets com per a adults.

ART

que es titula **Cuentos para emocionarse**, també, com els altres, escrit i il·lustrat per mi. La presentació tindrà lloc ara al mes de març.

També tinc en marxa una **exposició al Bar Terra**, al mes d'abril, a la qual des d'aquestes línies m'agradaria convidar-vos. Us hi espere a tots.

P: I què ens dius del bressol del teu aprenentatge?

R: Sempre he viscut dibuixant i aprenent, des de ben xicoteta ja escoltava els **poemes que el meu avi escrivia en francès**, després de viure uns anys a França.

Però el sentit més professional va arribar quan vaig començar a estudiar el **Batxillerat d'Arts a l'Escola d'Arts a Castelló**, il·lustrant el Tombatossals en el projecte de final de carrera. Després vaig continuar a **l'Escola d'Arts de València** amb un cicle d'escultura, involucrant-me un poc amb el món faller i realitzant uns dissenys per a un taller faller de Borriana. Més endavant vaig fer un altre cicle d'**il·lustració a l'Escola d'Arts de Castelló**. Tot això amb la sort d'haver comptat amb professors de la talla de Vicent Serra, Yebra, Cipriano Vicente, Rosa Giner, Vicent Vidal, Carmen Sevilla, Manolo Górriz o Alain Campos. També vaig rebre classes particulars del gran Javier Clausell.

Es pot dir que el bressol del meu aprenentatge ha estat una barreja de llocs com Almassora, Castelló i València, però sobretot és un art d'**influència castellanenca**, lloc on tinc família, grans amics i grans relacions en l'àmbit professional avui en dia.

P: De les teues variants artístiques, quina t'agrada més?

R: En realitat no sabria triar, totes les coses que faig m'agraden per igual, depèn del dia i per on isca la inspiració perquè, **gaudisc igualment pintant, il·lustrant i escrivint**, tot siga en nom de l'Art, una forma de vida que serveix per comunicar sentiments, sensacions i d'altres situacions que si no fóra amb aquesta mena de creacions i per aquest motiu, no existirien.

P: Parlem, per acabar, de futur. Tens prop algun projecte o esdeveniment important?

R: Sempre tinc projectes al cap, ara mateix, estem a punt de publicar un quart llibre de contes amb l'editorial JNQ,

I nosaltres, Ana, aprofitem, per donar-te les gràcies per la teua aportació a la nostra revista i en general, a la cultura de Castelló. Esperem trobar-te moltes més vegades al nostre camí.

ACTES OFICIALS FEDERACIÓ COLLES DE CASTELLÓ FESTES DE LA MAGDALENA 2014

**Federació
Colles de
Castelló**

DIUMENGE 16 DE MARÇ:

- 12:00 h **CONCURS DE CARROS ENGALANATS** al quarter **TETUAN XIV**.
- 16:00 h **I CONCURS DE DECORACIÓ MAGDALENERA DE LOCALS DE COLLES**.

DIVENDRES 21 DE MARÇ:

- 22:00 h **MUNTATGE DE CADAFALS** als carrers Sant Roc i Sanahuja.

DISSABTE 22 DE MARÇ:

- Participació de les nostres colles i l'Escola de Dolçaina i Tabal de Castelló al **PREGÓ**.
- Música de l'**ENFAROLÀ** a càrrec de la colla Xaloc, al acabar el Pregó.

DIUMENGE 23 MARÇ:

- 8:30 h en la plaça Cardona Vives, entrega de premis **CONCURS DE CARROS ENGALANATS**.
- Farem junts **LA ROMERIA DE LES CANYES** i **LA TORNÀ** (en carro o a peu).
- De nit tots animarem la **DESFILADA DE GAIATES** als Cadafals.

DILLUNS 24 DE MARÇ:

- Els tres carros engalanats premiats i l'Escola Municipal de Dolçaina i Tabal obriran el **PREGÓ INFANTIL**. Al finalitzar, la resta de **carros engalanats** desfilaran pels carrers de Castelló.

- 16:00 h **XXV PUJADA AL FADRÍ**, organitzada per la **Colla Pixaví**.
- 21:00 h a la Pèrgola **SOPAR DE COLLES**. **Lliurament dels trofeus** dels concursos i activitats realitzades. Gran actuació del mag **"YUNKE"**, unflables i pinta-cares per als xiquets i **disco mòbil**.

DIMARTS 25 DE MARÇ:

- **CONCURS DE PAELLES INTERCOLLES** al Parc dels Jocs Tradicionals, organitzat per la **Colla del Rei Barbut**.

DIMECRES 26 DE MARÇ:

- 11:15 h a la plaça de les Aules, organitzat per la **Colla Dolçainers i Tabaleters de Castelló, VI CONCURS D'ALLIOLI "CIUTAT DE CASTELLÓ"**.
- 20:00 h a la plaça Major, **XIII HOMENATGE DE LA DOLÇAINA I EL TABAL A CASTELLÓ**, enguany es farà homenatge a **Vicent Pau Serra i Fortuño**. Organitzat per la **Colla Dolçainers i Tabaleters Xaloc**.

DIUMENGE 30 DE MARÇ:

- 10:00 h al Parc del Boli, final del **XXV CAMPIONAT MUNDIAL DE BOLI**, organitzat per la **Colla Xupla-Xarcos**.
- Participació a la **desfilada final** i **MAGDALENA VÍTOL**.

NOTA:

DIVENDRES 28 DE MARÇ:

- 11:00 h al Parc del Boli al costat del Segon Molí, **V MOSTRALÚDICA I GASTRONÒMICA FESTES DE LA MAGDALENA**. A banda dels plats realitzats per les distintes colles, comptarem amb la realització de Calderes de Tombet de bou, de Zucaina, per la **Colla Samaruc**.
- **V MOSTRA DE CARROS ENGALANATS**.

DISSABTE 29 DE MARÇ:

- 10:00 h al Parc del Boli, al costat del Segon Molí, semifinals del **XXV CAMPIONAT MUNDIAL DE BOLI**, organitzat per la **Colla Xupla-Xarcos**.
- 15:30 h des de la plaça Major, **OFRENA A LA MARE DE DÉU DEL LLEDÓ**. (Concentració a partir de les 16:00 h a la plaça Major).

- VII Visita dels vehicles engalanats de la Federació Colles de Castelló als Sectors Gaiaters, que es realitzaran durant tota la setmana.

Per qualsevol qüestió no dubteu a cridar-nos o consulteu la nostra pàgina web <http://federaciodecolles.com>

TRADICIONS

LA FOGUERA DE LA MAGDALENA¹

Per José María Fortanet Blasco
(Castelló 1934-2012)

La bella prominència on està situada l'ermita de la Magdalena és testimoni mut dels testimonis històrics del passat de Castelló. Encara que és molta la seua alçària, la panoràmica que es pot veure des d'aquest tossalet és magnífica: la pla de Castelló en primer i, al fons, la immensitat de la Mediterrània.

No és d'estranyar que des de temps prehistòrics haja estat assentament de poblacions: ibers, romans, gots i musulmans hi han deixat el seu rastre, com han demostrat les excavacions arqueològiques realitzades per diversos equips d'experts.

Amb la dominació musulmana el tossalet és fortificat, constituint el que avui coneixem com a Castell Vell. Durant la conquesta d'aquestes terres pel rei Jaume I, el Castell Vell és ocupat per la host reial, sota el comandament d'en Pere Cornell, l'any 1233. Pocs anys després, el 1251, el monarca autoritza el trasllat de la població al pla, fundant així el modern Castelló.

El castell Vell és abandonat però s'edifica allí l'ermita de la Magdalena i en commemoració de la fundació de la ciutat, els castellonencs anem en romeria fins a aquesta ermita, cada tercer diumenge de Quaresma, seguint una tradició que probablement es remunta als primers temps de la fundació de la ciutat i que està documentat des de 1375, any en què consta que es feia una romeria penitencial. Els costums han evolucionat, però la romeria i el seu significat han perdurat a través dels anys.

Fins a l'any 1929 hi havia el costum d'encendre una gran foguera a l'esplanada que hi ha davant l'ermita, la nit anterior a la Magdalena. Aquest foc, denominat "foguera de la Magdalena", era ben visible des de tot Castelló i era el senyal que "ja el dia era arribat". Tots els veïns de la ciutat eixien al carrer i, mentre feien tertúlia, miraven cremar la foguera.

Aquell any 1929, l'ermità de la Magdalena, Vicent Fortanet Moliner (avi de qui això escriu), ajudat pels peons de carrer que tenia al seu càrrec, va encendre la foguera com de costum, encara que l'oratge no era massa propici i durant la nit va ploure.

Al matí següent, dia gran de la Magdalena, el terra estava fangós i l'ermità Fortanet amb els seus ajudants baixaven unes marraixes de vi generós, per tal que les autoritats municipals complimentaren i convidaren a una personalitat que venia de Madrid per participar en la romeria. Al primer revolt, segons es baixa, l'ermità va relliscar i va caure al buit sobre el ribàs, amb tan mala fortuna que el cap va colpejar fortament contra una roca que li va ocasionar la mort instantàniament.

Uns dies després, en la mateixa roca on van trobar la mort en acte de servei el seu progenitor, els seus fills Vicent, Manuel i Xavier van gravar una creu, que el temps s'ha encarregat d'esborrar.

La foguera d'aquells anys va ser l'última, ja que des d'aquell dia no s'ha tornat a encendre. També des d'aquell dia, mon pare, que era el fill major de l'ermità mort, va ser nomenat nou ermità.

He cregut interessant recuperar la memòria d'aquests fets per als lectors de LA HOST.

¹ Publicat al març de 1998 al llibret núm. 7 de La Host del Castell Vell.

CAVALCADA DE REIS 2014

Per Rosa María Barreda

Per segon any consecutiu, la Federació de Colles, va inundar de màgia els carrers de Castelló, participant en la desfilada de la cavalcada de Reis Mags d'enguany. El tema triat per a fer gaudir als xiquets i xiquetes, va ser, "Alicia en el país de las maravillas".

Castelló va ser envaït per una nit, amb un exèrcit de 26 cartes, que al so de "Feliz no cumpleaños" i "Soy una taza, una tetera..." van fer ballar a tots els xiquets que esperaven feliços a ses majestats, seguits pels personatges principals del conte de Lewis Carroll, Alicia, la reina de cors, el barreter boig, el conill blanc, els bessons i l'eruga. Tots ells, interactuant amb els xiquets i xiquetes al llarg de tot el recorregut i repartint regals al seu pas. Per a finalitzar, els assistents van poder contemplar l'imponent castell de la reina de cors custodiat per dos cartes del seu gran exèrcit.

La Federació de Colles de Castelló va crear un equip per a l'ocasió, igual que l'any anterior, format per les següents colles: Maneguetes, L'Esclat, Xalem, Farolet i L'Olla.

Comptant amb la col·laboració de: Lo ke faxe falta, Els de la terreta i A casa no.

Aquest equip es va encarregar tant del disseny com de la confecció de les disfresses i la carrossa, així com la creació del muntatge de música i coreografia, durant tres mesos, gràcies a l'ajuda de la Federació de Colles i la Junta

de Festes de Castelló, fent possible que la il·lusió inundara novament els nostres carrers en una nit tan especial com la nit de Reis.

Ara, si se'ns dóna novament l'oportunitat, ens queda un any ple de treball, per a crear un nou món de fantasia per als xiquets de Castelló.

RTVV: UN APARADOR DE LES FESTES?

Per Miquel Gómez i Garcés

Un bon amic em comentava amoïnat que amb la pèrdua de la RTVV hauríem de “*pensar el que damunt de tot ha estat canal 9; que alguns passaven d’ella però per a la festa era un aparador; llavors què significarà ara la no-retransmissió d’alguns actes i la manca d’informació?*”

Reconec que ara tot són plors i es diu allò que feia un paper molt digne la RTVV. Però, digne per a què?, per a qui? He de dir que no la mirava, eixa tele. Més encara, tampoc l’escoltava; vull dir que a la pràctica televisiva no em feia ni fred ni calor.

Això sí, m’indignava que no es fera en la meua llengua, malgrat les pretensions amb què fou creada, car sempre incompleix la norma aquell que la fa; que la informació fóra -quasi sempre- tergiversada, *ppartidista, castellana i feliz*. I pense que fins i tot aquest panorama era també el que es transmetia de les festes de la Magdalena: el pregó i les gaiates com a expressió màxima i única de la festa. Sense posar en qüestió si són o no unes festes democràtiques, que són castellanoparlants -les festes- ja que l’ús que es fa del català només ressalta el caràcter folklòric que se li dona a aquesta llengua nostra. Mai no vaig vore Canal 9 com a alguna cosa meua. I a festes, menys encara.

Aquesta cadena no parlava d’altres arrels culturals a

la nostra vila. Recordant el poc que jo veia per Canal 9, allò que ja havia passat pel filtre de la censura imperant a la cadena televisiva, veig que només existien les gaiates, l’hostal del vi, la Junta de Festes i la reina i la seua cort..., i a més, els regidors i polítics. No diré jo quines són eixes altres arrels culturals i populars que sempre li mancaren a Canal 9 -per aquesta feina ja tenien assessors i periodistes-. Però les festes són alguna cosa més, i hi participa alguna gent més i amb intencions renovadores per festa.

Ara, amb la desfeta de RTVV, ‘la nostra televisió pública’, jo no serà transmesa la festa de la Magdalena -entre moltes altres-, però el que no serà transmesa és la festa oficial, la d’expressió castellana en origen, carregada d’oficialitat partidista; i en massa ocasions de contalles, rondalles, històries i usos poc històrics, poc verídics i, d’amagat, presentant-nos una falsa història. D’altra banda, ha tractat en alguna ocasió, aquesta televisió, el transfons de la festa? ha fet entrevistes, taules rodones amb les opinions diverses de la gent de la vila, la del carrer, sobre el seu parer de la festa...?

He de dir que només perdrà la festa oficial amb la supressió de RTVV; la qual cosa espere que no torne a ser així quan tinguem, perquè la tindrem, una nova RTVV nostra i arrelada a la nostra llengua, als nostres costums, festes, tradicions, cultura i necessitats, les del conjunt de la gent del País Valencià, que volem viure una festa democràtica i popular.

I ho torne a dir: per relatar una festa de llengua i història falsejada, no ens cal aquesta televisió. NI tampoc hem de deslligar el tancament de la RTVV del menysteniment del valencià, ni dels retalls en l’escola pública amb la supressió de línies -sempre les de valencià- a diferents escoles... Almenys per la gent que gaudim la festa fent del valencià i el seu ús l’eina de treball, de comunicació i de vida.

A molta de la gent de les colles, això de Canal 9 no ens ha d’afectar si no va acompanyada d’una nova i democràtica radiotelevisió valenciana.

Finalment, hem d’intentar vore el tancament de Canal 9 com un element positiu, com el símbol d’un canvi per a un nou escenari històric. Un fet que ens posa al davant el debat per debatre on estem, què volem, amb el repte de refer nosaltres eixa radiotelevisió que ens agradaria.

JOCS TRADICIONALS

I LLIGA DE BOLI A CASTELLÓ

Per Eva Edo Gómez

Després de dos anys d'estar organitzant el Campionat Mundial de Boli, la colla Xupla Xarcos de cara a l'eminent 25é aniversari d'aquest, va emprendre el repte d'organitzar la **I Lliga de Boli a Castelló** amb la Federació Colles de Castelló a la plaça dels Jocs Tradicionals, ben a prop del Segon Molí.

Aquesta primera edició ha tingut un gran acolliment amb la participació de 18 equips: Akelarre; Polluts; Llamps; C.B. Castelló Amateur; Somos los ke somos y punto; Q.M.M.: Quants més millor; Trompatossals; Tossal Boli Club; Tim Vurrou Voli; Boli's Boy's; Boli's Lady's; Sargantana; The Trencaculs Team; Los Entonaos; Estromboli; Doble Malta i Xupla Xarcos.

Ha estat una lliga molt competida on entre tots hem reivindicat el joc del boli un poc més i ha estat a l'altura de qualsevol altre esport deixant ben clar que els jocs tradicionals estan molt vius a la nostra ciutat.

Després de molts caps de setmana de dur treball, bones estones i molts riures, diumenge passat dia 23 va finalitzar la lliga proclamant-se campió l'equip Polluts.

Ja estem tots a punt per participar en el XXV Campionat Mundial de Boli que començarà amb el sorteig al Palau de la Festa el divendres 7 de març per jugar les classificacions el 8 i 9, la semifinal el 29 i la gran final el diumenge 29 de març dins de les Festes de la Magdalena.

Vos esperem a la gran final.

ACADÈMIA
VALENCIANA
DE LA
LLENGUA

RECORDS DE FESTA

FA VINT ANYS

Per Emilio Regalado Castelló

Mirar enrere 20 anys en Castelló és submergir-se en una ciutat amb ganes de modernitzar unes festes que buscaven obrir el programa a nous estímuls que ampliessin la participació del seu principal valor: els ciutadans. I no va ser la Magdalena de 1994 una edició qualsevol. Per a conèixer el per què cal anar enrere un poc més, al 3 de març de 1945, quan es va celebrar la primera posada en escena d'una renovada Magdalena, empentada per nombrosos prohoms castellanencs. Encara que cronològicament aparega l'any 1995 com l'aniversari del seu mig segle de vida, va ser la de 1994 l'edició 50a d'actes emblemàtics, perquè 1945 no va ser un any zero, va ser el primer que va marcar la nova vida festiva dels castellanencs cada tercer diumenge de Quaresma.

Sota la tutelat de Sixto Barberà al front de la Junta de Festes, i amb les boniques Lorena Sánchez Fernández i Carla Cerdà Dols com a màximes representants, i amb Maria Monfort Valls com a Na Violant, les emocions van ser intenses durant el dies previs a l'inici de les celebracions amb un homenatge a la primera junta central. Allí es van poder veure els supervivents del primigeni ens festiu, com ara Carlos Murria, Jaime Nos, Emilio Pérez, Antonio Pascual Felip i César Arredondo, que van estar en 1945 sota el manament de José Miazza, amb Benjamín Fabregat com a alcalde de la ciutat.

No van ser els únics que van rebre l'estima dels habitants de la Plana, ja que també es va homenatjar a Maria Teresa Cazador, que va ser secretària de la junta durant diversos anys; a la família Guallart, peça destacada en la construcció de les

primeres carrosses del pregó; a Carlos González Espresati, autor dels versos de la primera cavalcada, i a Manuel Vellón, que va cantar el primer Pregó.

Però, sense cap mena de dubte, un dels grans protagonistes va ser Manuel Segarra Ribés, creador de la cavalcada del Pregó. La seua vídua va ser l'encarregada de rebre el Fadrí d'Or que va reconèixer el seu paper en el món de la festa, acompanyat a més a més per la inauguració d'un monòlit a la plaça Cardona Vives per a commemorar els 50 anys del Pregó. Precisament, la cavalcada de 1994 va estar esquitxada de clars records a la de 1945, amb carrosses que mostraven dissenys que recordaven la que es va celebrar mig segle enrere. I l'honor de cantar els versos de Bernat Artola en aquesta emblemàtica edició va ser per a Antonio Gascó, en l'actualitat cronista de la ciutat.

En aquest intens any de commemoracions, i abans de l'inici dels festejos, va prendre protagonisme "la balada del navegant" del poeta Antoni Albalat, guanyador del premi Flor Natural de 1994, qui desgranà un a un els versos en l'emotiu homenatge celebrat al febrer a les 50 reines de la ciutat, camí que va obrir Carmen Abriat Puig.

L'any del mig segle de la Magdalena moderna va ser una època convulsa a nivell mundial. Vam dir adéu a figures del pes de Richard Nixon (abril) o Jacqueline Kennedy Onassis (maig). Vam viure notícies impactants com ara el primer atac militar en els 45 anys d'història de l'OTAN, en concret a Bòsnia, al febrer; la confirmació d'una icona mundial a l'abril amb el triomf de Nelson Mandela en les primeres eleccions lliures a Sudàfrica després de 27 anys empresonat, o la històrica

RECORDS DE FESTA

inauguració del túnel del Canal de la Mancha al maig que unia sota la mar França i el Regne Unit.

I encara que puga parèixer sorprenent, la província de Castelló i l'aroma de les festes de la Magdalena va estar allí, en la ciutat francesa de Calais, a la qual va acudir Xarxa Teatre per estrenar Veles i Vents en l'obertura del túnel submarí. La companyia de teatre de carrer de Vila-real va aprofitar la celebració de les festes de la Magdalena per assajar, d'alguna manera, efectes i escenografia en actes com l'Enfarolà del Fadrí, encara que Xarxa Teatre ja havia començat a ser peça important de les festes fundacionals amb la seua insuperable Nit Màgica. I és que 1994 va ser sense cap mena de dubte un any de novetats, encara que debats com el futur de les gaiates, la ubicació dels espectacles i la renovació dels actes, 20 anys després, segueixen en vigència.

La plaça Maria Agustina, escenari tan recordat per tots els veïns de l'època per les seues impactants mascletades inaugurals, va deixar orfes els i les castellanencs. La Junta de Festes i l'Ajuntament van haver de buscar un nou emplaçament per motius de seguretat i tal volta pocs recorden que a l'any 1994 el lloc escollit va ser l'avinguda del Mar. No va repetir l'any següent, ja que el carrer Rafalafena va estar la ubicació seleccionada, també sense solució de continuïtat en posteriors edicions.

La pólvora també seria protagonista en un any en què va néixer el festival de pirotècnia, que deixava darrere l'habitual competició entre empreses a l'hora de disparar els castells de focs, el que a judici dels experts va suposar una certa pèrdua d'espectacularitat en les nits de pólvora de les festes. Una altra sorpresa de 1994 afectaria a la romeria, en concret a la tornà, que per primera vegada se separaria del de la desfilada de les gaiates, uns monuments de llum que van rebre el seu habitual homenatge en el Parc Ribalta i que, en aquesta ocasió, va premiar la gaiata 12 i al seu autor, Julián Sebastià.

La gastronomia popular continuava agafant pes i inclús es va aconseguir un rècord Guinness al repartir fideuà per a 12.500 persones de la mà del xef José Becerra; Enrique Ponce va ser el gran triomfador de les apassionants vesprades taurines de la plaça de bous de Pérez Galdós i les colles seguien donant passos fermes reivindicant el seu paper a les festes.

Loquillo, Rebeldes, Amistades Peligrosas, Revólver, Los Rodríguez, Cómplices o Los del Río van donar la nota musical als concerts de la Magdalena; 20 anys després, alguns d'ells, com el "Loco", continuen essent cartell. I és que el temps pareix congelar-se en nombroses ocasions: la música continua essent domini de grups nacionals, les gaiates continuen pensant com renovar-se, i els castellanencs, senzillament, continuen gaudint d'unes festes que, amb les seues virtuts i els seus defectes, tenen sempre marcades al seu calendari.

INFORMACIÓ DOLÇAINA I TABAL

XVI TROBADA VEÏNAL DE DOLÇAINA I TABAL

16é Concurs juvenil per intèrprets novells

“CIUTAT DE CASTELLÓ”

Avui, diumenge 26 de gener a la plaça de Miguel Bellido ha tingut lloc la

XVI Trobada Veïnal de Dolçaina i Tabal, 16é Concurs juvenil per intèrprets novells.

Aquesta iniciativa surt des de l'**Escola Municipal de Dolçaina i Tabal** en un intent d'animar els més joves de les nostres escoles a pujar a l'entaulat i, també per apropar la dolçaina i el tabal a tots els sectors festers de la nostra ciutat, en aquesta edició ha estat la **Gaiata 13 “Sensal”** qui ens han acollit.

També hem tingut una petita mostra de luthiers, on tots els dolçainers han pogut gaudir de les darreres novetats.

Tots els concursants han interpretat una peça obligatòria, els pasdoble **El Bequetero** de Gustavo Pasqual Falcó. Han participat 4 grups, amb 12 músics novells d'escoles d'**Alcoi, Muro, Almassora i Castelló**. Aquests han estat els guanyadors:

1r LLOC, PREMI D'ALTRETUR -cap de setmana al Mas de Borràs per a cada guanyador i detall de l'Ajuntament de Castelló-. Alumnes de l'Escola de Música Barxell d'Alcoi

i de la Xafigà de Muro, **Sergio Nadal i Ferran Mora** a la dolçaina i **Raül Sempere** al tabal. Com a peça lliure ens han interpretat **Cavalcada II**, peça tradicional d'Alzira.

2n LLOC, PREMI BABEL -lot de llibres per import de 30 euros i detall de l'Ajuntament de Castelló-. Alumnes de l'Escola de Dolçaina i Tabal de Castelló, **Marta Peris i Néstor Gasch** a la dolçaina i **Óscar Prades** al tabal. Com a peça lliure ens han interpretat **Paloteo**, composició popular.

3r LLOC, PREMI AJUNTAMENT DE CASTELLÓ -detall de l'Ajuntament-. Alumnes de l'Escola de Dolçaina i Tabal “Primer Molí”, **Berta Cayuela i Héctor Branchadell** a la dolçaina i **Nadia Navarro** al tabal. Com a peça lliure ens han interpretat **Rotllet de flor** de Xavier Richart.

Tot seguit hem passat a celebrar la **TROBADA VEÏNAL DE DOLÇAINA I TABAL**, i aquestes han estat les agrupacions que han participat:

- **Grup de dolçaina i tabal “Xarànçaina”** ens ha delectat amb la peça **El Rull** de Josep M. Bataller.
- **Secció de dolçaina i tabal de la gaiata 15 “Sequiol”** que ens ha interpretat **Anem en serio** de Domingo Llopis.

Guanyadors

INFORMACIÓ DOLÇAINA I TABAL

- **Escola Municipal de Dolçaina i Tabal de Castelló** ens ha delectat amb la peça *Beuna* de Xavier Richart.
- **Colla de dolçainers i tabaleters "El Soroll"** que ens ha interpretat una peça tradicional *Ptím-patum*.
- **Escola de Dolçaina i Tabal "Primer Molí"** que tocat també *Amadeo el dolçainer* de Vicent Muñoz.
- **Colla de dolçainers i tabaleters "Xaloc"** ha interpretat *Xexena* del mestre Xavier Richart.

Mar Guevara Sanmateo, Clara Moreno Amiguet i Carlos Chippirraz Gómez-Millán, màxims representants

festers de la **Gaiata 3 "Sensal"** han lliurat els premis i els records a tots els participants al concurs. També les agrupacions de dolçaina i tabal han rebut un detall de la **Gaiata**.

Cal dir que a l'acte han estat presents els regidors **Begoña Carrasco, Miguel Ángel Mulet i Ximo Torres**, així com **José Luis Santolaria**, president de la Federació Colles de Castelló.

Per acabar han pujat tots –més d'un centenar de dolçainers i tabaleters- a l'entaulat per oferir junts una selecció de peces dirigits pel mestre de l'Escola de Castelló, José Causanilles.

Tot seguit la **Gaiata** ens ha ofert un magnífic *porrat popular* per concloure així la trobada.

Escola Municipal de Dolçaina i Tabal de Castelló

EXCM. AJUNTAMENT
DE CASTELLÓ DE LA PLANA

PATRONAT MUNICIPAL DE FESTES
JUNTA DE FESTES DE CASTELLÓ

Federació
Colles de
Castelló

DIPUTACIÓ
D
CASTELLÓ

GASTRONOMIA

RECUPEREM LA NOSTRA CUINA: L'OLLA DE LA PLANA

Per Associació Gastronòmica i Cultural iColla

En aquest temps de presses i estrès, els volem suggerir un repte: recuperar el plaer de menjar. Els proposem, doncs, tornar al plats casolans i senzills, elaborats a poc a poc, com els que cuinaven les nostres iaies, amb ingredients del nostre entorn.

Per sort, la gastronomia de Castelló està plena d'aquest tipus de plats, afavorits per la nostra riquesa natural, que ens proporciona vegetals tot l'any i altres aliments frescs. Si pensem en menjar casolà, pensem en culleres, i a la nostra comarca, dos són els plats de cullera per excel·lència: l'arròs i l'olla. Tant d'un com de l'altre hi ha infinitat de receptes, ja que aquesta cuina familiar s'ha transmés principalment de forma oral, de generació en generació, afavorint aquesta varietat en el receptari.

Així doncs, al triar la recepta que avui els presentem, hem pensat en les nostres mares i en les nostres iaies, i hem recuperat una recepta tradicional, l'olla de la Plana. Per què aquesta recepta? Perquè és senzilla de preparar i molt econòmica, perquè és molt sana i perquè és, simplement, un plat deliciós.

LA NOSTRA RECEPTA: "OLLA DE LA PLANA DE L'ABUELA JOAQUINA"

Hi tantes olles de la Plana com cuiners que la preparen. Els ingredients canvien segons gustos i temporada. Totes, però, tenen en comú les verdures i els llegums. És doncs un plat senzill de dejú, típic de quaresma.

Ingredients (per a 4 persones)

- 6 – 7 fulles de bleda
- 6 – 7 fulles d'espínacs
- 1 porro
- ¼ bajoques verdes
- 1 carabasseta
- 1 nap
- 1 napicol

1 xirivia

2 – 3 carlotes

2 creïlles grans

Un grapat de fesols blancs (prèviament remullats i cuïts)

150 grams d'Arròs

Oli d'oliva, safrà, sal

Elaboració:

- Tallem totes les verdures en trossos menuts.
- Fiquem aigua abundant a bullir. Aboquem les verdures i la sal i les cuinem uns 45-60 minuts, a foc suau,
- Hi afegim un culleró d'oli d'oliva. Deixem cuinar 10-15 minuts més.
- Afegim els fesols (ja cuïts), el safrà i l'arròs. Quan el arròs estiga cuit, en 12-15 minuts, ja podem gaudir de l'"olleta de la Plana de l'abuela Joaquina".

Bon profit!

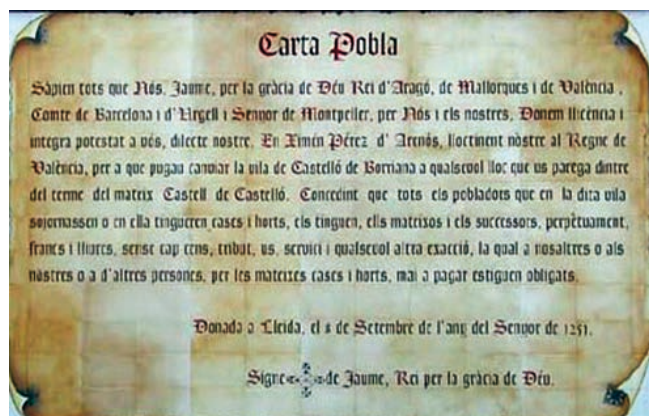
CURIOSITATS

SAPS QUÈ?

Per Arturo España Marzá

SAPS QUE...

Castelló posseeix una carta pobla anterior a 1.251. Exactament en 1.239, dotze anys i sis mesos abans de la data en què Jaume I atorga el permís de repoblació del pla en què hui es troba la ciutat de Castelló, el Sr. Nuño Sancho, Comte del Rosselló, senyor en eixe temps d'aquestes terres, va donar una carta pobla a 54 famílies per a fundar una vila en el pla que pertanyia al terme del Castell de Castelló entorn d'una destacada alqueria àrab denominada Benimahomet. En aquesta carta pobla es detallen els drets sobre muntanyes, aigües, fusta, així com l'ús de molí, mercat, forn, ferreria, i també el règim fiscal, de sèquies i de justícia. Per diversos motius no es va dur a terme la repoblació de la zona amb l'esmentada concessió del Sr. Nuño. Després de la seua defunció en 1.242 i, tal com estava pactat, aquestes terres van passar a pertànyer a la corona.

SAPS QUE...

A finals del segle XVI, durant la romeria al Castell Vell, que per aquell temps se celebrava el tercer dissabte de Quaresma, era preceptiu donar menjar als pobres, concretament s'especificava que, "davant de la presència dels clergues dels convents i la parròquia es donara una ajuda d'aliments als pobres en forma de pa i sardines". Els últims anys del segle XVIII la Romeria al Castell Vell va passar a celebrar-se el tercer diumenge de Quaresma.

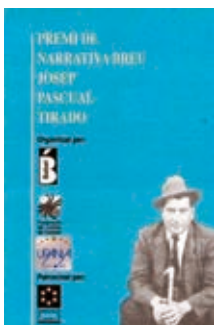
SAPS QUE...

El color verd distintiu de Castelló té com a punt de partida l'any 1952 i com a artífex en l'ombra a Bernat Artola qui, en la seua faceta de dibuixant, rebera l'encàrrec temps arrere de dissenyar una bandera per a la ciutat. Tal esbós va ser dissenyat per Artola amb una senyera encreuada amb una franja verda i, encara que en principi es desestimara tal projecte, va ser reprès en 1952 passant a ser senyal d'identitat indiscutible per a la ciutat de Castelló i tots els elements que s'identifiquen amb ella, com ara el mocador i la cinta en les canyes de la romeria.

XV PREMI DE NARRATIVA BREU “JOSEP PASCUAL TIRADO”

La Federació Colles de Castelló, la Llibreria Babel i Unaria Ediciones amb l'objecte de promoure la figura de l'escriptor Josep Pascual Tirado, a més de contribuir al desenvolupament i promoció de la literatura valenciana, organitzen, comptant amb el patrocini de l'Excel·lentíssima Diputació de Castelló, la XV Edició del Premi de Narrativa Breu “Josep Pascual Tirado”, per a obres escrites en valencià, d'acord amb les següents bases:

1. Les obres participants en aquest Premi de Narrativa Breu Josep Pascual Tirado hauran de ser originals, inèdites i escrites en valencià. El tema serà lliure.
2. Els treballs hauran de presentar-se a doble espai i per una sola cara, per quadruplicat. L'organització no retornarà les còpies que seran destruïdes en passar 30 dies de fer públic el veredict del Jurat.
3. Els reculls s'encapçalaran amb un lema, acompanyats d'una plica tancada. En la part exterior figurarà el lema i en l'interior el títol de l'obra, la identificació, telèfon i l'adreça de l'autor o autora.

4. El recull de narracions haurà de tindre una extensió mínima de setanta-cinc pàgines i màxima de cent trenta Din-A4.
5. Cada autor hi podrà presentar els reculls de narracions que considere oportú.
6. Els originals s'adreçaran a la **Llibreria Babel**, carrer Guitarrista Tàrrega, núm. 20, 12003 Castelló de la Plana, abans del 24 de juny de 2014.
7. La quantia del premi serà de 3.000 euros, lliurat per l'**Excel·lentíssima Diputació de Castelló** i la publicació la realitzarà l'**Editorial Unaria**.
8. El jurat estarà format per Francesc Navarro del Alar, Amelia Díaz Benlliure i Maria España Novoa, amb Joan Josep Trilles i Font que actuarà com a secretari en nom de la **Federació Colles de Castelló** i Vicent Pascual Roig com a president.
9. El veredict del jurat es farà públic el 8 d'octubre de 2014, vespra de la Diada Nacional del País Valencià, i d'ell es facilitarà la informació oportuna. El lliurament es farà el dimecres 19 de novembre del 2014, al voltant de l'aniversari de l'edició de la novel·la *Tirant lo Blanch* de Joanot Martorell
10. El fet de presentar-se al premi suposa l'acceptació d'aquestes bases.

NOTÍCIES AL VOLTANT DE LA FEDERACIÓ COLLES DE CASTELLÓ

1. La Federació de Colles informatitza les seues instal·lacions a l'oficina del Palau de la Festa, dotant-la amb un escàner i un ordinador portàtil, per renovar la manera de treballar, fent que el

gros de totes les peticions i formularis, que abans s'omplien a mà, s'envien per la pàgina web mitjançant el perfil de cada usuari.

Després de les properes festes de la Magdalena cada una de les nostres colles disposarà d'una targeta identificativa, tipus targeta de

crèdit, amb el nom corresponent i un codi de barres, per ser llegida amb un lector, que s'utilitzarà per justificar l'assistència a les assemblees, votar, obtenir descomptes en determinats establiments... i minimitzarà encara més, si és possible, tot el paperam, obtenint alguns beneficis més.

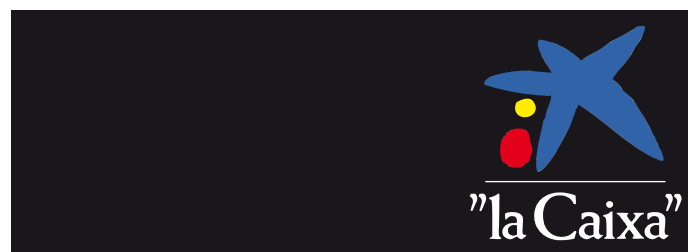
3. El dia 16 de març se celebrarà el I Concurs de Decoració Magdalenera de Locals de Colles, organitzat per la Federació amb la col·laboració de la colla Bacalao. Els premis s'equiparen als del concurs de carros organitzat per la Junta de Festes i d'aquesta manera es pretén incentivar una part molt important de les nostres colles. El jurat comptarà, entre d'altres amb el pintor castellonenc Lorenzo Ramírez.

Apostant per la difusió de la cultura i premiant l'esforç, s'ha creat un apartat econòmic del qual seran participants, per igual, totes aquelles colles

que a partir d'ara realitzen un llibret per a les festes de la Magdalena i participen en el concurs de llibrets que cada any organitza la Junta de Festes de Castelló.

5. La Conselleria de Sanitat, l'Ajuntament de Castelló i l'ONG Controla Club, llancen una campanya de conscienciació al voltant dels perills del consum abusiu d'alcohol durant les festes de la Magdalena, a la qual hem acudit com un dels principals prescriptors dels col·lectius festers i transmissors de missatges durant estes festivitats. "Si te pasas, te lo pierdes".

XAFARDECOLLES. Notícies íntimes del món de les Colles

- El passat dia 1 de febrer, al Centre Cultural La Marina del Grau de Castelló es va realitzar el curs RG-CRE, imprescindible per a aquells que utilitzen artificis sense marcat CE, en què van participar alguns membres de les nostres colles.

- La Nova Escola va realitzar la seua IV trobada de danses el dia 22 de febrer de 2014 a la plaça Columbreses amb la col·laboració de “Llaves Montañés”, Fundació Dávalos-Fletcher i l’Ajuntament de Castelló.

- Una informació de darrera hora via M. Carmen Tomás publicada al Mediterráneo el dijous 13 de març: Per fi tindrem un professor de dolçaina al Conservatori Professional de Castelló. La Conselleria d’Educació dotarà d’un docent al centre pel proper curs acadèmic. La resolució es publicarà en breu al Diari Oficial de la Comunitat Valenciana (DOCV). Per fi assolim una vella reivindicació del món de la dolçaina de Castelló.

- La colla Bacalao presenta el seu VIII conte, anomenat “Entrevista con el pirata”, al voltant de la presència dels pirates barbarescs a Castelló, del qual és autora Lidón Barberá i il·lustradora Agustina Ortega.

XAFARDECOLLES

• El mag YUNKE ha estat nomenat Adelantat 2014 de l'Associació Cultural l'Aljama. L'acte tingué lloc als salons de l'Hotel Intur de la nostra ciutat.

• Jornada Boli Infantil amb equips de Sant Joan de Moró, les Carmelites i C.E.I.P. Fadrell a la plaça d'Espanya.

• Ha començat la Lliga Provincial de Birles amb la participació d'equips de Navajas, Pina de Montalgrao, Jérica, Caudiel, Viver i Castelló amb la Secció de Jocs Esports-Tradicionals Federació Colles de Castelló.

• La Colla Samaruc en col·laboració amb veïns del poble de Zucaina a la comarca de l'Alt Millars, estan preparant l'elaboració de la típica calderada de toro de Zucaina. Concretament el divendres 28 de març en la mostra gastronòmica que es realitzarà a la plaça dels Jocs Tradicionals al costat del Segon Molí. Les racions seran limitades a les reserves que es van realitzar fins al 4 de març.

• La Host del Castell Vell nomena Alcaid del Castell Vell 2014 a Juan José García Sancho, president del Reial Club Nàutic de Castelló.

Crònica Magdalena 2014

Tennis taula/Guinyot/Sopar de representants

X Torneig de Tennis de Taula Magdalena 2014

Sergio Ochando, Santiago Martínez, Daniel Tirado i Adriana Brea, s'han classificat al per jugar la final del X Torneig de Tennis de Taula Magdalena 2014 el dissabte 15 a *El Corte Inglés*.

XXI Campionat de Guinyot Colla Pasparris 2014

- 1r Colla Cebollí
- 2n Colla Suc i pitera
- 3r Suc i pitera II
- 4t Gaiata 7 Cor de la Ciutat

Sopar de representants Federació Colles de Castelló

Col·labora